

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidő-jak küldendők.
Kéziratok nem adathat vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

A csongrádi gyümölcs és bor.

Azt olvasom a helyi lapokból, hogy nagy a panasz a gyümölcs-kereskedelemben a kezdetleges export hibák miatt.

Az egyedüli praktikus eljárás az lett volna, hogyha a községi közgyűlésen fejezték volna a községi gyümölcs és borértékesítő iroda tervét, mint azt Szekszárd város (ezelőtt pár hónappal még nagyközség) megcselekedte, mindjárt, amint önállósághoz jutott.

Szekszárd városát az állam is támogatja ebben a törekvésben, hogy az ottani borokat és gyümölcsöket lehessen a világpiacra szállítani — pedig sokkal távolabb áll a fővárostól, mincennek olyan jó összeköttetései — vizen és vasuton — mint Csongrádnak; azonban van életre való képviselő testülete, amely nemcsak március 15-én lelkesedik a hazáért, hanem a kereskedelem és ipar érdekeit egy hivatali szervezett és most az árvatári alap százezeireiből néhány ezer koronát a borkereskedelem fejlesztésére fog fordítani.

A csongrádi város atyáknak

ajánlom tehát, hogy nézzenek át Szekszárdra és kövessék a jó példát.

Hol lennének ma már a csongrádi szőlő exporttal és borhivatallal, ha a hegyközséget és a gyümölcs-kiviteli és borértékesítő részvénytársaságot megalakították volna,

De még most sem késő. A város kezdje meg az aláírást. Csak 20-30 részvényt jegyezzen és ezzel a jó példával az alapítás sikere biztosítva van.

A város is lehet szőlő birtokos — még pedig nagybirtokos.

Epen a múlt héten olvasom a „Csongrádi Ujság“-ban azt a felvetett kérdést, hogy az Arany-sziget területéből csinálhatna-e a város szőlőtelepet?

Én azt hiszem, hogy ha Csongrádon a közügyek iránt érdeklőnének a közönség vezetői; úgy a holt Tiszamedréd rég óta lecsapol-tatta volna a közegészségügyi hatóság, a város pedig az így nyert 600 holdas területen szőlőtelepet létesített volna.

Tíz évi ingyenes használat mellett mind a 600 holdat beültetnék a legkitűnőbb fajokkal a vállalkozó munkások. És tíz év múlva Cson-

grádnak lenne egy olyan szőlőbirtoka, amilyennel a világon egy város sem rendelkezik — csak néhány gazdag káptalan Szt. István kegyelméből.

De van még több ilyen holt mért terület is Csongrád határában. Azonban félek attól, hogy a parii tulajdonosok elfoglalják ezeket mind, mire a község belátná, hogy munkához kellene fogni, vagyis szőlőtelepeket létesítene a város számára is.

Mármaroszigetnek egy 4000 holdas erdőséget szereztem meg ezelőtt 15 évvel. Mikor az erdő átadására került a sor, a kincstári erdőnek $\frac{3}{4}$ részét ellopkodták, elfoglalták és kivagdalták a szomszédbeli birtokosok — az én kedves barátaim.

Igy lesz, így van s így volt ez mindenütt a közvagyonnal Magyarországon.

Miért lenne Csongrád kivétel?
Dr. Hollóssy.

A „Magyar Nemzet Szent Antal temploma“ Budapesten.

Nagy arányú mozgalmat kezdett a „Pádai Szent Antaltól nevezett zuglói kápolnaegyesület“, mely a Magyar nem-

T Á R C A.

Az utca kövén.

Irta: *Eutkai Jenő.*

Akkor éjjel sokan jártak az utcán, ünnep lehetett. Valaki fel is akarta szedni onnan, de visszajött, mert nehéz volt és meg ő morgott hozzá. Azután jött egy másik, azután egy harmadik, de ők is nehéznek találták és ő még mindig nem akart kijózanodni. Pedig nem volt annyira részeg, csak épen nem evett. Meg azért sem akart felkelni a kőről, — az oly jó hideg volt — mert mások akarták. Azért is ott fog feküdni reggelig, másnap délig, vagy még tovább. A meddig csak lehet. Aludni azonban nem tudott, mert mind-egyre belébetlott ez is, amaz is, aki épen arra járt. Egyik annyira belekapaszkodott, hogy feljajdult belé. S mégis a másik mondta:

— Na!

— Ő nem is felelt rá.

— Na! — mondta mégegyszer az, mintha akart volna valamit és nem ment tovább, mint a többi.

— O még mindig nem volt kíváncsi rá, hogy ki az, akinek anyja az ideje. Azon töprengett, hogy az a másik miért rugta oldalba. S mi lenne, ha ő vissza rugná. Kedve is lett volna hozzá megtenni, de buta volt hozzá.

— Felébredtél már, hé? — szólalt meg az újra és megint belérugott.

Erre már a másik oldalára fordult. Az orra alatt dűnyögött is valamit, de nem lehetett megérteni.

— Ejnye, a mindenségit! — káromkodta el magát a másik, aztán megragadta a két vállát és talpra állított a fal mellé. Ő mindenképen vissza akart feküdni a földre, mert ott jó volt, meg félt, hogy nagyon is kezeügyébe esik annak és még pofon is üti. És az pofon is ütötte.

Az ütés felrázta lustaságából és dühre gerjesztette. Annyira, hogy megállt magától és veszekedni kezdett:

— Nekem ne parancsoljon senki! Azt teszek, a mit akarok. Vagyok én olyan ember, mint akárki...

— Te? — mordult az reá olyan hangon, hogy ijedten emelte reá szeméit. És amint észrevette, hogy annak csizmája mellett kard lóg, meghunyászkodott:

— Hisz megyek... — mondotta és simogatni kezdte az arcát, ahol az ütés érte. — Azért meg nem kell az embert pofon ütni...

Hagyta magát lökdösni végig az utcán, a merre az vitte. A rendőrnek sem lehetett nagyon kedvére az eset, mert amint korcsna elé értek, egy utolsót lódított rajta és bement a többi közzé. Talán melegedni, mert hűvös volt az éjjel, de inkább másért.

Hogy meglökte a rendőr, kettőt-hármat botlott, azután elesett. S úgy maradt, a hogy elvágódott. Csaknem sirva mondta:

— Mindenki bánt. Mindenki...

És ott a kövön fekvé eszébe jutott vad nyomorusága. Megutált mindenkit és megutálta saját magát. Miért nem tudott ő is épen olyan lenni, mint a többi. Épen olyan gazember. Miért volt olyan ostoba nagylelkű, hogy elment, mert ő akarta. Ma már talán háza is volna és becsülete mindenki előtt. És volna asszonya is. Mert a leány nagyon szerette őt. Mint egy Istent. Ő is szerette a leányt. És ő mégis eltudott menni. A leány nélkül, egyedül...

»Folyt. köv.«

Ha nem akar

fiatal, gyenge vagy savanya sört beszerezni: sabban elkerülheti akkor, ha ezen feliratu zárral dugaszolt palack sört követeli.

Ajánlja HUSLÄNDER JENŐ sörfőraktára.

legbizto-
korona-
Kapható min-
denütt kis és
nagy
üvegekben,

zet Szent Antal templomának Budapesten leendő felépítését tűzte ki céljául. Hazánkban annyi tisztelője van Szent Antalnak, oly sokan fordulnak bizalommal a nagy Szenthez, hogy szinte e nagy tisztelet mellett hiányzott a tiszteletére felajánlott templom. A legtöbb állam katolikusai építettek már templomot fővárosunkban Szent Antal tiszteletére s azonkívül Páduában a híres Szent Antal bazilikában is egy-egy kápolnát a különböző államok katolikus híveinek nemzeti adakozásából restauráltak. A magyarországi katolikusok adományai is ide yándoroltak eddig, azonban az ezen pénzből fényesen restaurált kápolna az osztrák nemzet kápolnája nevével viseli.

Méltán megérdemli tehát a támogatást az az eszme, hogy a nagy Szent Antal tiszteletéhez méltóan a magyar katolikus világ filléréiből, nemzeti közadakozásból itt az ország fővárosában épüljön fel a „Magyar Nemzet Szent Antal Temploma”.

A mozgalmat megindító „Páduai Szent Antalról nevezett zuglói kápolnaegyesület”, melynek fővédnöke Vaszary Kolos bibornok hercegprimás, 5 év óta munkálkodik a siker érdekében s most a m. kir. belügyminiszteriumtól országos gyűjtésre kapott engedélyt, mellyel kapcsolatban a következő felhívást bocsátotta ki:

Katolikus Hittársak!

Minden nemzet emelt már templomot páduai Szent Antal tiszteletére, csak nálunk, a katolikus Magyarország fővárosában, hol annyi a szegény ember, nincs a szegények atyjának méltó hajléka.

Egyesületünk ezen hiány pótlására törekszik. Kegyesen támogatnak ezen szándékunkban egy magas egyházi, mint világi hatóságok, gyűjtésünk engedélyezésével és ajánlásával. A nagyméltóságú magyar királyi belügyminiszter ur 134.636/1908. szám alatt kelt rendeletével a gyűjtést az egész országra engedélyezte. A székesfőváros hatósága is kijelölte már a templom helyét egyesületünk kérésére a Budapest VII. kerületéhez tartozó Zuglóban, a történelmi nevezettségű Rákosmezőn.

Bizalommal fordulunk hazánk katolikus polgáraihoz, egyházi és világi hatóságaihoz, intézeteihez, hivatalaihoz és testületeihez azon kérésünkkel, hogy filléreikkel járuljanak hozzá szintén a szent célhoz. Adakozzanak Isten dicsőségére, abból, amit Isten adott.

Építsük fel mi is hazánk fővárosában páduai Szent Antal templomát, járuljon hozzá hazánk minden katolikus polgára, hogy az joggal a „Magyar nemzet páduai Szent Antal Temploma” legyen.

A legcsekélyebb adományt sem vetjük meg. Váltás meg részét mindenki tehetsége szerint bármily csekély adományával e fenséges munkából s adjon egy-egy téglára vagy homokszemre valót a „Magyar nemzet páduai Szent Antal templomá”-hoz. — Megható lesz az eredmény, ha a szegények atyjának templomát így szegény módra, téglánként fogjuk összehordani.

A szives adományokat a mellékelt postafaképréknél jupon a „páduai Szent Antalról nevezett zuglói kápolnaegyesület” címére (Budapest-Zuglói) kérjük beküldeni.

Az legalább 200 koronát adományoz vagy gyűjt, annak nevével a fémlapokból készült s a templomban felállítandó „Örök könyv”-be, a templom alapítói közé vésetjük.

5 koronát meghaladó adományról egy szép emléklapot küldünk.

A Mindenhatónak bő áldását kérve szent ügyünk pártolói, vagyunk.

Budapesten, 1909 június hó 5-én a „Páduai Szent Antalról Nevezett Zuglói Kápolnaegyesület” nevében:

mély tisztelettel
Dregely Dezső, **Ember Károly**
 székesfővárosi polg. isk. a Nagy Szent Gergely
 tanár. egyesületi titkár. lovagrend parancsnoka
 székesfővárosi törvény-
 hatósági bizottsági tag,
 egyesületi elnök.

Orosz Antal,
 m. kir. posta- és távirtda
 főoszt. egyesületi pénztáros.

UJDONSÁGOK.

— **Erzsébet királyné halála.** Folyó hó 10-én volt az évfordulója annak, hogy egy minden emberi érzésből kivetkezett olasz anarchista, Erzsébet magyar királynét Genfben meggyilkolta.

— **Kinevezés.** A nméltóságú igazságügyi, miniszter Dr. Boér Jenő városunk szülöttjét a szentesi kir. járásbíróvához jegyzőnek nevezte ki. Gratulálunk.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 13-án délelőtt 9 órákor tartja meg rendes havi ülését az alispáni elfogadó teremben. A gyűlésen Dr. Kelemen Béla főispán fog elnökölni.

— **Ünnep a szeri pusztán.** A szegedi Árpád-egyesület vasárnap tartotta meg szokásos évi ünnepségét a pusztaszeri sikon, az Árpád-emlékoszlop tövében. A kedvező idő dacára is csak nagyon kevesen zárandokoltak ki, hogy áldomást tartsanak az ezredéves monostor romjai mellett a honfoglalás emlékezetére. A közönség zömét természetesen a tanyai polgárok képezték. Őket nem riasztja vissza esőtől, hidegtől való félelem hazafias lelkesedésük kifejezésétől. Áhitattal zendült föl ajkukon a Himnusz és a Kosuth-nóta, hirdelve, hogy vannak még emberek, akikben él a hazaszeretet s az elhunyt nagyok iránt való kegyelet. Az ünnepély egyébként meglehetősen szárazon folyt le. Érdekes, hogy az ünnepelő közönség soraiban volt Dorsey György dr. amerikai állampolgár is aki kormány megbízásából most tanulmányuton van Magyarországon. Dorseyt a magyar kormány megbízásából Seemayer Vilibald dr., a Nemzeti-Muzeum igazgatója és Tary Imre muzeumi kísérték.

— **Új tornatanító a polg. fiúiskolában.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Misuray János tb. áll. ellemi isk. igazgatót a polg. fiúiskolánál a tornatanítással bízta meg.

— **Az alispán gyásza.** Fájdalmas csapás érte vármegyének közszeretben álló alispánját, dr. Cicatricis L. ajost. Öccse dezsői Cicatricis János zentai agrártakarékpénztári igazgató a folyó hó 5-én, hosszas szenvedés után elhunyt. Az alispán vasárnap Csanyteleken volt kint, mikor a lesújtó hírt vele telefonon közölték és azonnal elhunyt öccse temetésére sietett Zentára. Az általános mély részvét mely az alispánt ért eme fájdalmas csapáson megnyilatkozik, legyen némileg enyhítője az ő mélyszégyen bánatának.

— **Piaci mizériák.** Majd minden heti számunkban szó esik a piaci állapotokról. Esetenként felsoroljuk a visszaéléseket, mégsem történik semmi a hatóságok és

főképp a rendőrség részéről, ezen tarthatatlan állapotok megjavítására. A rendőrség ingyen lappeldányt kap, bizonyára olvassa ő is ezeket a piaci visszaéléseket, mért nem történik hát intézkedés? Hát a rendőrségnek nincs felettes hatósága, hogy utasítaná a rendőrséget kötelességeinek teljesítésére? Minden rend megbomlott már a piacon. A halas kofák nem respektálják a rendet. Alló vízből fogott halakat öt árulják méreg drágán a folyó vizi oldalon. *A próba mérleg nincs a piacon.* A csirke kofák a kocsikat megrohanják és ki sem engedk rakodni a termelőket és tenyésztőket, hanem a kocsikról viszik az árukat, a kenyeres boltok nem ellenőriztetnek; a kenyér sokszor, legtöbbször sületlen, haluskás, nyers, hogy sulyosabb legyen. Az utcák kirakodó helyül szolgálnak. A bérkocsisok már megint zabolátlanok, az esti vonat érkezésénél soha sincs kocszi a vasutnál, rendőrbiztos sehol sem látható. Most már gyors intézkedést kérünk, hogy rend legyen az egész vonalon, mert most már nem fogjuk ismételtetni panaszainkat, hanem magunk fogunk eljárni, hogy rendet teremtsünk az egész vonalon. Meg van az ideje a parádézásnak is, de e mellett a kötelességteljesítés erényeit is kell gyakorolni. Elvégre is a hírlapok panaszainak kell, hogy annyi eredménye legyen, hogy azok megvizsgáltsanak és ha beigazolást nyernek, orvosoltassanak a bajok.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A „Csongrádi Kereskedő Ezylet” ma d. e. fél 11 órákor Szilávik János vendéglőjében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek egyedüli tárgya, helyiség bérbévétele lesz.

— **Szentesi őzi vásár** tévesen irtuk lapunk előző számában, hogy az a folyó hó 25-én, a zsidó nagybójt napján kezdődik. A szentesi őzi, ugynevezett Szent Mihály-napi vásár folyó hó 18-án kezdődik a jószágvásárral, míg a kirakodó áruvásár folyó hó 19—20-án lesz.

— **A titokzatos automobil.** A napokban egy automobil állott meg a főutcán, amelyben az automobilvezetőn kívül két ur ült s az arra járó városi mérnököt megszólította az egyik ur németül, hogy merre kell menni Zentára. A mérnök megmagyarázta az utat, mire a gépkocsi tovább száguldott. Ezután nemsokára Gyánti János kiszegazda ment be a község házára és a következőket adta elő: A Csanytelek felé vezető országuton örült vágatással jött egy automobil. Amikor messziről meghallotta a gépkocsi pöfögését, tudva, hogy milyen ijedősek a lovak leugrott a kocsiról, hogy ki fogjon. A gyeplőt átadta a feleségének és jelezte az automobil vezetőnek, hogy álljon meg egy pillanatra. A gépkocsi azonban nem állt meg. A lovak a gépkocsi zajára megvadultak, kirántották az asszony kezéből a gyeplőt, magukkal rántották a kocsit s a töltés szélére lefordították. Gyántiné bordatörést szenvedett, a kossi izze porrá tört, az egyik ló pedig a lábát kitörte, úgy hogy azt a helyszínen agyon kellett löni. A községből az eset után érdeklődtek telefonon Gyánti leírása és a városi mérnök előadása után a titokzatos automobil gazdája után és ekkor az derült ki, hogy az az nem más ült, mint a Koburg Luiza hercegnővel folytatott viszonyáról világszerte ismert Mattasich Keglevich volt főhadnagy, aki Zentára igyekezett.

— **Ebzárlat.** A járási főszolgabíró ur az elmúlt héten 40 napi ebzárlatot rendelt el azon az okon, mert több veszteségi eset fordult elő. A szabadon járó kutyákat kiirtják, a tulajdonosaikat megbírságozzák.

Keresztosillag

A **MAGGI**-féle

húsleves-kocka, darabja **6** fillér, ^{1 tányér} ^(1/4 liter) **leveshez**

a legkiválóbb húsleves szilárd alakban és a szükséges konyhasót és fűszert is tartalmazza; ez

Csak a **MAGGI** névvel és a keresztosillag védjeggyel valódi!

a legjobb!

Kiadó lakás.

Ujzászi János építész Szarvas-utca 12. sz. házában 3 szoba, konyha, éléskamra, kamra és pincéből álló lakás október 24-től használtatva kiadó. Értekezhetni Weisz Márk könyvtérkereskedésében, ahol a lakbér is meg tudható, vagy Félégyházán a tulajdonosnál.

Villamos szerelési vállalat csillár raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni, hogy helyben (Jókai Mór és Kosuth Ferenc-utca sarkán) a Boer-féle házban

villamos felszerelési üzletet nagy csillár raktárral egybekötve nyitottam.

Villamos szerelési berendezésekre költségvetéssel teljesen **díjtalanul szolgálók** t. meghívásukra, továbbá raktáron tartom a legmodernebbtől a legegyszerűbb villamos csillárokat és **világító testeket**.

A meglevő petróleum lámpákat juttányosan alakítom át villamos világítási használatra.

A n. é. közönség jóakaratu támogatását kérve maradtam teljes tisztelettel

Balog István

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választékú magyar és angol szövet raktáromat.

Amidőn a n. é. közönség kegyes pártfogását kérem maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz

férfi szabó
szabó ipari szakoktató.

UJZÁSZY JÁNOS és MAILÁTH JÓZSEF

Építési és cementipar vállalat.
Működésük: Kiskunfélegyháza és Csongrád.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Csongrád város t. közönségét, hogy nagy raktárt tartok különböző színű **műkő és cement lapokból.**

Slab. Originál színes műkő **fedél eserepekből.**

Beton esővek, birtok határkövek, itatóvályukból. — Terv és megrendelés szerint színes **műmárvány.** Dolomit és granit műkövekből, lábazati kövek, függő lépcsők, sírkertések, síri övek, asztalok stb.

A t. közönség szíves pártfogását kéri Tisztelettel

Ujzászy és Majláth
Kiskunfélegyháza és Csongrád.

ISKOLAKÖNYVEK.

Tisztelettel értesitem a t. könyvvásárló közönséget, hogy a 23. év óta fennálló üzletemben új kiadásu

ISKOLAKÖNYVEK,

rajz és írószerek, füzetek, táskák, doboz és táskák levélpapírok, viz és olajfestékek a legjutányosabban csakis nálam kaphatók.

A t. közönség szíves pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Weisz Márk könyvkereskedő piactér,
(Öreg tászkák épület)

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesitem Csongrád és vidéke t. közönségét, hogy Csongrádon, a főtéren, a **Tekulics-féle házban** (rég. posta épület)

úri-, női- és gyermek-ruha raktárt

nyitottam.

Ajánlom dus választásban raktáron tartott szöveimből mérték után készült **úri és női ruhaimat.**

Az úri hölgyek becses figyelmét bátor vagyok felhívni arra, hogy a fővárosban nyári divat tanfolyamon részt vettem az őszi és téli idénynek megfelelő legújabb divatot elsajátítottam. Elegáns kosztümök készítésében szakszerű gyakorlatlással rendelkezem.

A t. közönséget előzékenységemről óhajtom meggyőzni, midőn ama ígéretet teszem, hogy nálam minden rendelő, illetve bevasárló életnagyságu fényképre szelvényt kap, amellyel 4 kor. ellenében a fényképet a budapesti első fényképnagyító és festészeti műintézetétől kiválthatja.

A t. közönség jóakaratu pártfogásába ajánlom magam tisztelettel

Lekrinszki Rókus

férfi és női szabó

Igazán!

A tiszteletes becsületes kereskedő ébren ügyel arra, hogy ha vevője utólrhetősen hatásánál fogva közismert „Zacherlint” kéri, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogátumot.

Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is. Ennélfogva mindenkit a ki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utáztatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek az által okodják, hogy pontosan ügyeljék a „Zacherlin” névre.